

Sy-li spēwał,
Pillnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoš
Zradny je.

Za staw sprócnj
Naposj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwał,
Swěrnje dželaš
Wšědnj dny;
Džeň pak swjaty,
Daši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel' p

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždnu sobotu w Smolerjez katolickej cirkwi w Budyschinje a plaćki šchwórlětnje 1,50 hr.

23. njedžela po swjatej Trojizy.

Psalmowa Salomonowa 23, 26.

„Daj mi, mój křyno, twuju wutrobu, a njeh so moje pucze wozjomaj woczomaj spodobaju“, tak nam Bóh pschiwola a naš napomina, jeho wyschšće wscheho so boječ, jeho lubowacž a so jemu dowěrič. Ach, hdy bychu to tola wschity činili, tak wjele rjeńšcho by bylo na semi, w ludu, w domach, w žiwjenju kóždeho. Ale tak dadža křowju wutrobu křwětej a šchož je na křwěče, pjenjesam, wjekeloscžam, čłowjesam, kiž w křwojej mudrosceži Božu mudrosč ja křměch maju a jeho hanja, a morkotaju pschecžiwu Bohu a njehadža jeho wjaz ja křwojeho Boha mječ, hđžež hinač čini, kaž křebi mřkła. A tak nacžinja křebi a druhim srudne dny a wobčežnosceže a pschezo wjazj sfaženja je na semi, kaž to nětk nashonicež dhrbinu. Pschtož bojoječ teho křnjeja je spocžatf wscheje mudrosceže a jeli ja dobre činicež budžecže, dha budžecže spodobni. A kaž starschi žaruja, hđhž džěži sje činija, a warnuja a prosča, tak tež to naš Bóh čini. Dženka s nowa prořny a napomina: „Daj mi, mój křyno, twuju wutrobu, a njeh so moje pucze wozjomaj woczomaj spodobaju“. A my? Ach, so bychmy mudri byli a šlubili: Daj Božo, twoja njeh je moja wutroba, a moje njeh ku twoje pucze.

„Daj mi, mój křyno, twuju wutrobu“, Bóh naš napomina. Oswojich křynow naš mjenuje: dha je wón naš Wótž, a my tež so modlimy: Wótže naš, kiž šy w njebjekach. Njekřusča so nětk džěčom, křwojim starschim wutrobu dacž, so jich lubuja a šesča? Tak ma tež naš Bóh prawo, křebi našču wutrobu žadacž. A tak so tola tež ja naš stara. Přjedny hacž žada, dawu. Wón je naš štworil a naš šđerži. Šažo křimy móhli šhodny domkřowacž. Temu je strowosč šđeržal, tebi je wotkřor-

jenje špožčil, wamaž lube strowe džěčatko wobradžil, waju mandželstwo požohnowal. Šak jara je Bóh dobročiwny, šcho njehnutny čywi šawořacž? A k temu pschindže požohnowanje Bože w duchonnych, njebjekach wězach! Tu mašch jako křudny hřěschnik škřysťuža a jeho prawdosč, so móžesch pschezo šažo k měrej pschincž. Tu mašch k twojemu křěschtej a rošwocžowanju Bože křlowo, wobhonicž móžesch so domach w nim, je čžitacž w rjanach předarškich knihach, kaž je naše šerbske knihowe towaršstwo šažo s nowa wudawa; a kóždnu njedželu čže twój Bóh do křwojeteho doma pscheprořny, so by čži tam křwoje křlowo předomal a čže pschi křwojim bližje wofschewil. Reformazijski křwojedžen je čže šažo dopomnił na taninu Božu hnadu, hđžež je w duchonnej čžemnosceži prajil: budž křwětko. Šternuschny křwojedžen móžesch šažo wopytač, tak wjele rjaneho a wobšbožazeho je čži Bóh s twojim a se křwojim domom wobradžil. A kóž žyřkwineho lěta čže šažo dopomni na žyłe lěto Božeje hnady, hđžež je čywi twuju dusču k křebi čžabnyč. Še so to jemu poradžilo? Wutrobu čže mječ. Wón wě, hđhž tu ma, dha ma čže žyłe. Dha pschindže twoja noha po prawym pucžu, kaž křebi to žada w křwojich kasnjach, a do jeho doma, hđhž čže wola. Dha budže twoja ruka křwěru džělacž a pomhacž a žohnowacž. Dha budže twoje wócžko s lubosčju hladacž na kóždeho a horje do njebjek s horzym šdychowanjom. A twój ert njebudže rěčecž njechorne, franjaze šle křlowa, ale wjele bóle, šchož twojich a druhich šwojekeli a Boha čžesceži. Dha daj temu křnjejej křwoju wutrobu. Čžinicež žno to, moje džěči, so by šaše s wascheho erta Bohu škřwalba šaklin-čžaka a byščeže fromne a požkřusčne, lube džěči byle. Čžin to, luba mlodžina, křwojecž Bohu křwoje mlode lěta; tak psch-

Wycha kóždeho doma. A waš, paczeřište džěczi, Bóh nětk wošebje próhy psches paczeřišku wučzbu, jemu tola wutrobu dacž. A sčtóz tež hewaf hny, hacž muž abo žona, nan abo maczeř, duchomny abo wuczeř, twoju wutrobu chze Bóh męcž. Kať móžemy tež naschich druhich k njemu dowjesč, hdyž hami jeho nimamy? Haj, Bohu dajmy wschitzy hwoju wutrobu, kaž je Boži hny, nasch Anjes, to tež čžinil, wschědnje w modlitwi a njedželu we jeho domi. A hdyž je wutroba tež s hrěchom wobčežena, Boža huada wodawa a wušwjeczi; a hdyž je starosčžywa a srudna wutroba, Bóh dawwa radu a tróšcht. Božo, twoja njech je moja wutroba, tať chzemy hłubicž. Ale tež moje njech hny twoje pucže.

„Njech hny moje pucže twojimať woczomaj spodobaju“ praji Bóh. Jeho pucže hny wschaf luta dobrota a jeno k naschemu sbožu. Jako nasch Wótž móže nam, hwojim džěcžom, tola jeno dobre čžinicz. Kať nan a macž sa hwoje džěczi jeno najlěpsche chzetaj, tať wjele bóle hšchěže nasch njebjeski Wótž. Wschaf je to tež hłubicž: „njeboť hny, ja hny s tobu“, „ja uochzu čže wopušchěczi ani nihdy čže stoněžicž“, a je nam sawdawaf hwojej lubosče dať psches hwojeho hny, kotrehož je nam khudym hrěschnikam sa sbožnika dať. Jeno so to hylnje wěrimy, to wopomnimy, wošebje hdyž je trěbne a tať ženje njesazwyslujemy hdyž tež njemóžemy Bože čžinjenje srošmicz, ale k njemu njesčónčžne dowěrenje mamy. Bóhke to wschaf njeje. Haj, hdyž hny nam derje dže, wscho bóle po naschej woli, dha hny swólniwy, Boha hwalicz, Anježe Božo, ja čže lubuju prajicz, ale nětk sa njeho čžerpicz a hdyž wschelake hinať pschindže, kaž hny myhlimy, potom dale prajicz: Anježe, čžin, kaž ty chzesč, ja hny twój wotrocž, twoja džowka, ach, to njecha tať někotry. W čžakhu nusy, chorosče, srudoby morkotaja, hwoje dowěrenje hšubja, hrosnje na druhich hladaja, sapocznu hwaricz, selicz, kradnyčž. Kať čžlowjeť w nusy hwojeho pschěčžela seřnaje, tať Bóh hwoje dowěrne džěczi. Wón tola s nami we wschěm derje mění, je a wostanje lubosč, njech dawwa abo wosmje, chze w sčhizhu tež nať pruhowacz, kať hylua je wěra, chze nať k hny čžahnyčž, psches nať hny pschetraknicž, hdyž druhim potasamy, sčto w dowěrenju k njemu snjesč móžemy. Kať nať jeho dobrota k potuczi wola, tať dyrbi tež sčhiz nam k lěpschemu hłubicž. Bóh chze s tym nať woczahnyčž sa hwoje njebjeska. Wschaf k mojemu sbožu, wscho wot mojeho Boha, kiž nje lubo ma, tať dyrbimy hny prajicz, hdyž nať potuli sčhiz, horjo, sthst a wurudjenje, tať čžini Bože dowěrne džěczi. So hny wschitzy tať smyhleni byli, tež nětk, hdyž mamy wschelaku nusu. Haj, Božo, moje njech hny twoje pucže.

Ma Anjesu měj wjebele,
Čžin po jeho dobrej woli,
Tež hdyž horjo čžisčěczi čže;
Kónž ma bórny, sčtož čže boli.
Wó je twoja nadžija:
Njepłacz dlěje, wutroba! Samjeň. S. w. M.

Sefty.

(Wokraczowanje a stónčjenje.)

Runje tať Russell tež to čželne horjstacže Jesuhowe sa-čžinje, njech tež nižo prajicz njewě wo tym, hdyž je potom Jesuhowe čžěto wostato. To hny wě, lóžto wuczi a pische. hdyž to, sčtož čži runje tať prawje pschijomne njeje, na boť potožič.

Wschede wschěm sacžiska Russell tež to potmjerne žiwjenje, nješmjerťnosčž dusche a wěcžne satamanje. Tole trojake do zula njeje! Duž dyrbi hny wón pschi wschelaticž hłowach biblije pomhacz wjedžecž, a wě hny to tež. Tať wukładuje wón Jesuhowe

hłowo s sčhiz: tať so je knjes Jesuť prajil: „Sawěrnje, ja praju čži dženska: ty budžesč so mnu w paradisu!“ W pschirunaju wo bohatty muž a khudym Lazarje je jemu jeno rěčžane wo židowstwoje (bohatty muž) a wo pohanstwoje (khudy Lazarus). Russell praji, so semrěczi spja spanje hjes kóždeho hony; w bibliji pať knjes Jesuť hny tať wo semrěczi rěčži, jako bychu hny wchěho wědomni, wopravdže živi byli, runje tať je to pišane w sčewjenju Jana.

So hny male džěczi sčhěčžija, Russell tež sacžinje a džěl jenu „sčhěčžiznu do hnyerče“ wot jeneje „sčhěčžizny s wodu“. S biblije pať wěmy, so je to pola Pawoła jene a to hame, a so tam něhdyž sakasane a wusamlnjene njeje, so hny džěczi sčhěčžu.

Russell hny žada, so hny hny hnyate wotkasanje jenož jenu wob lěto hnyecžilo a to jenož jako hnyčina wopomnjecž; wón mění, so chze nam hnyate wotkasanje jenož něsčto wo Jesuhowej hnyerči wosnamjenicz. S tym wón s bobom sabudže, so tola runje přenje sčhěčžanske wotkady jara husto Anjesowu wjedžecž hnyecžču.

Sčhěčžanske zyrkwe hny sa Russella „Babylon“, t. r. wón je sacžinje. Hjes dwěla je tole do Sčewjenja Jana nuts-čžitane mēsty teho jo Sčewjenja 17. staw tať srošmicz mamy, so je wó „Babylon“ mēnjene pohanke hnyerčstwo Roma.

By hny hnyecž mnoho k temu wschemu prajicz hodžato. Jene njech je s najmjeniča hnyecž naspomnjene, mjenujzy, so Russellianszy tež kollety sacžinju, kotrež nasche zyrkwe sberaju. A tola hny hižo přenje wotkady, kaž wot Pawoła wěmy, kollety sberale; tež sekta Russellianskich je hny žiwa wot barom s Ameriki a wot druhich darom.

Naspomnicž pať ma hny runje tať to dobre, sčtož tuta sekta wukładuje: wona sbudžuje psches hwoje postupowanje wěru do jeho jeneho wschěhomóžneho Boha, kotryž hny stwori a wóžil, a wona wabi k čžitanju a pytanju w bibliju, w tej knisy, kotraž njech je tež kniha wschěch knihow mjenowana, w tať někotrym sčhěčžanskim domje do luta potožena, a tam nětk proch hny tekšcho a totšcho na nju hny. Russellianszy hny sahorjeni sa hwoju wěž a hny njeboja a njehanbujja sa nju wustupicz a rěčecž, tež hny hnyecž dacž; — to je něsčto, sčtož sčhěčžanam nascheje zyrkwe husto pobračuje. Hdyž Russellianszy nať k temu budža, chzemy jim sa to džakowni byčž, pschi wschěm rošhadžowanju druhimi hny pať niž tať jara a pschewoschěm na hwoju mudrosčž a hwoje wjedjenje něsčto wjedžecž, ale pschězo sa hny bibliju a Bože hłowo sa hny jakož bracz, a hdyž nam nasch hnyerčski abo němski tekst njebošaha, hny prachecž sa tym, sčto pratelst praji kaž je to bižo n. psch. pschi hnyatej sčhěčžizny nusne pschi hłowach wustajena pschěčžimo tym, kiž sčhěčžiznu džěczi sacžinju a dorosčženyčž sčhěčžija.

Wschede wschěm pať to jene: Russellianszy a tež drusy, tež husto čži njes nami, kotřiž hny zyrkwinskim sčjednocženstwam (Gemeinschaften) pschihylieni, hny nětkle w tym pschewědčženju živi, so je tón čžab lubow dopjelny, so je potledni čžab, a wón husto bosčž sa to s zylej dorosčžuju wustupuja, hny potwólajo na bibliju a na hwoje wukładowanje, hny njemóžemy hinať hacž prajicz: hny jo njewěmy a wono nam njeje prajene na džěč a hodžinu. Nasch nabawaf je, niž jenostronšy hny se hwojim žiwjenjom na tole sčžicž ale wěboje se wschej khutnosčžju wobledžbowacz, mjenujzy: so čžinimy kóždy s zylej hnyerču to hwoje, sčtož hny čžab a pschichod žada a saho, so hny wutrobnje a wěrnje sa to staramy, so hny hotowi, hdyž tón Anjes pschindže. Jenož tať budžemy to, sčtož dyrbimy, hny hny hnyerčjo na tym, sčtož je nam dowěrene, a hny hny hnyerčjo, hotowi hny sa nawoženjom.

Duzy psches Blasnikezy.

Věch w Někhdzjach pola wuja na fermuschy byl. Dwaj dnjej wotho! To bě sažo fermuscha, hdyž tež niz jena s mērneho čaža. Rhodzachu tola žamo sažo proscherki wokolo a proschachu — wlanz! Dawny čažy žo tola sažo bliža, s najmjeńšcha s proscherjemi. Albo žu to te nowe čažy tajke proscherfke? To drje najskerje; pschetož ani stuczki njesaspěwachu, wjele mjenje khēr-luschy!

Na fermuschy setkach žo je starym snatym a namakach nowych snatych. Wo wschellim žebi popowjedachmy, w tym jonym věchmy psches jene, w druhim wscho druhe. Wo čim žo rozmoł-wjecž, na tym tola žana nusa! Trjebasch jeno bērnym mjeno-wacz, a lōnza njenamkascch! Je to tola tež džitwna wězka, kotraž žo tam zofasche. Prjedy w dawnym čažu rubježnych rycze-rjow rēfascche: „Dwory jow abo —!“ Tehdy bě tōn s knjesom, kotryž mējesche najwjetšchu pjascž. Tu nētkle rēta: „Bērnym jow, abo —!“ Šchō tež to to nētkle s knjesom, a šchto dyrbisch pola njeho s wožebitej mēru mēricž, tež pjascž abo nēšchto druhe? — A politika, wōlbny a pschedywschēm Šserbjo w pschi-šhodnej wōlbje, to wscho a druhe žo wo to postara, so tač bōršy njemjelaža, njech to jeno dwejo a tšjo žo setkaja abo njech je to wjazy hromadu, kaž pola wuja na fermuschy.

Tola so njesabudu! Młodžina nascha! to bě wožebity staro žam sažo pschi tym, a je tež wopravdžity staro žam sažo hewat. Haj, mohł žyle wulke knihi wo njej pišacz. Bohužel, to bychy pač srudne knihi byse, tute knihi wo mlōdžinje nascheho kraja, niz s wuwšaczom nascheje žerbškeje! Srudny khēr-lusch wo mlō-džinje nascheje to bě, kotryž žo tež tam na fermuschy spěwascche, njech tež niz jeno srudny.

Młodzenzojo, jestawaježe,
Riž seže Šserbow nadžija,
Mozh žwoje napinaježe
Sa težew nowy Šserbowstwa.
Njejsče jako džeczi pili
Luboscž žerbškich maczerjow
A žo psches nju požhlili,
Mozhčž khorhoj Lužizow?

tač pschitowuje M. Domascha mlōdženzam žerbškim. A hdyž hdy, dyrbjačo tuto „jestawaježe“ wothloža namakacz nētkle! Ale, Bohu budž skoržene! njenamaka jeho pola wjele. Hdyž Šserbjo žo seńdu, rēča tola žerbški. Naschi mlōdži hōlžy rēča nēmški. To bu tam pola wuja s wjele stron wobšwēdžene, tola Bohu džat, niz se wschēch. „Je to wēscže bōle „nobel!““ prajescche tam jedyn. „A žo džeržecž k nanej, k domej!“ pschinoschomasche druhi, „to žo sda sastaške byčž! Njedželški khabat na schiju, šchlōrnje a žwētkle gamasche na nobi a fuč žu!“ „Haj, a to tež, byrnjesch džēd na žmjercž khory domach ležač“, skoržescche tšeczi, „a nan a macž ruzy połnej džēla mēloj!“

A te holicža žerbške. Wo nimi bu tam tež žud džeržane, žawēscže niz s tej wczipnej wolu, kotraž nowinki pyta a kšeska, uē, s bolostnej wutrobu.

„Snježne žerbške, džowki krute,
Šserbstwu žwērne, wobstajne!“

rēta te prjedy sanježene žlowo dale.

„Macžerka je połna žwara!“ rjekny jena macž, „to hischeže je žerbškich spěwoto mōža, a s tym žu s durjmi won a maczi, ty žo staraj!“

Pytachmy sa pschicžinami tajkeho a hinajšcheho waschnja, so bychmy samolwjennja mēli sa naschy tač wobstorženu mlō-džinu. Rōžde: „Tač slē pola naž njeje!“ a „Nasche hōlžy žerbški spěwaju!“ a „Rō, na wschēch hōdžilach ta mlōdžina nascheje

wōžy njeje!“ bě nam to najlubšche, šchtož mōžachmy wušlšchecž. To nam s dobom praji, so „Šserbow nadžija hischeže njeje šhu-bjena“. So pač khori, njemōžachmy přecž, runje tač mako, so do žyla nasch žerbški lud khori. Temu nawalej khorošczow a brachow, kotryž žo nawali na wschōn nēmški kraj, je tež nasch lud podležač, a byrnjež — haj a byrnjesch to bylo — lichowanje. To njebu tam s čžicha prajene, ale jara wōšje a dorasnje, tač so žo tōn a tamny čžerwjennescche. Vēchmy tam runje połna jstwa ludži pschi schalžy khoseja — a nočžu saprēcž, šchtož mł tola ničto wērič njeby! — a štibki tyfanza.

A čžehodla tež my Šserbja tač podležachmy? Ta wotmoł-wa njebē čžerka, je dawno hižo data: dočelž njebēchmy wjaz žrowi w žwojej wērije! Tuta bě nakazena! Kač mohł to po-tom čžlowječ, a byrnjesch Šserb, prawy wostacz w dobrnych po-čžinkach! —

Tola, čžu storo satacz, wo naschej fermuschy tam powje-dacz, hewat hischeže rēta, so je tam to „strowa fermuscha“ byla! Tola, so mlōdžina njeby prajika, so žmy žudžili wo njepšchi-tomnymy, čžu hischeže pscheradžicž, so bě bjes nami rjana luba čžrjōdta holicžow a hōlžow žerbškich, kotryž sa žerbškich spōšna niz jeno na jich žerbškich nanach a macžerjach, nē na rēczi, a pschedy wschēm na žerbškim spěwje. Woni žami bēchu to, kōšičž sanježechu, saspěwajo s nami:

„Hischeže Šserbstwu nješhubjene,
Šswōj schit we naž ma!“

A tež tu nočžu wscho bēle barbicž, hdyž tola tež schēreho, njech tež niz čžorneho pōdla bē. A tuczi schēri mjes pschitom-nej mlōdžinu pytachu drje šakita, njenamakachu žaneho, khiba teho, so winu storežichu na starschiski dom, na schulu a na towaršchow. Je drje w kōždym nēšchto wērnosčeže, tola dožahazeje šamolwly to njeje. Čžzeja tola naschi mlōdži hewat tač žamo-statni byčž! So bychy tež to byli w tym, šchtož namrēchu a her-bowachu jako to najšwōjecžišche žobu: we wērije a macžeršczinje žerbškej! (Pschichodnje dale.)

Zyrkej a štat.

Wōlbny! To je nētkle sažo hežlo. A dočelž žu wōlbny po-stajene do šakšeho žejma sa 14. novembra, dyrbi to tež hežlo byčž kōždho kšchescžana, kōždeje kšchescžantki nascheho kraja a 14. novembra potom štuk pschi wōlbny m kšchecžiku nascheho kraja! Šchoda je, so je w bēhu požlednjeju lēt w wōlbnych wēzach mjes Šserbami mēšchēnža nastala — žobu psches winu Šserbow žamych. Tač nēfortyžtuli prawe njewē, koho wolicž, pschede wschēm tōn niz, kotryž žebi wot prjedy žem njeje žwoju staru politisku stronu wobšhowač, a pschede wschēm to tež nasche wolerki njewjedža. Šchtož kšchescžan je a kšchescžanka, tōn šczint žebi dale to sa wōlbne hežlo, so woli tu listu, na kotrejž wērni kšchescženjo steja na tajkim mēštnje, so je jich wuwšowenje mōžne. Wēra a zyrkej, to njech je přenje žlowne a rošžudžaze hežlo nētkle, politika, hospodaštwo atd. te druhe! A to tež mōže to druhe byčž; wērniwi kšchescženjo pytaju tež pschēzo na politiskim to, šchtož sa najlēpsche maja.

„Šwjast laikow zyrkwoje“ bě nētk njedawno te tež tu wo-sjetwjene wōlbne praschēnja wo zyrkwinskich wēzach politiskim stronom pschedpožožil, a to nazionalnej, nēmšto-ludowej, demo-kratiskaj a sozjaldemokratiskaj. Njewotwižnej stronje, kotraž je žo mjes tym rošžyppla, njebuchy tute praschēnja halke psched-požožene, dočelž je jeje wosjetwjenny program žyle zyrkwi njepšche-čželny. Sozjaldemokratiska strona njeje hacž do nētkle (1. 11.) žaneho wotmołwjennja dala a duž žo tač sapowjedžika, ludej a

wolerjam sjetwicz, tajke smėje stejnischczo w tych waźnych praschenjach zyrkwoje a nabožiny; klyschimy pał hewal doscz, kał nje-pscheczeluwje runje nētkle sašo wustupuje. Nēmisko-nazionalna a nēmisko-ludowa strona stej wosjerwilej, so te pschedpołożene žadanja, sastupuja a ta bjes wumēnjenja. Demokratiska strona je tež wotmolwila, tola pał pschi nēkotrych dypkach wumēnjenja činiła; wona potajkim nje pschilubi, so čže te sa Saksu wožebje waźne a nisne žadanja sa zyrkej a nabožinu, kajkež jej dobri zyrkwinszy kschesczenjo wuprajichu, bjes wuwšacža sastupowacz; tał niz to žadanje, so šo sakse šwjate dny wobkhowaju. — Nimo tutych stron wostawa kschesczaniska ludowa strona (zentrum). Tuta sastupuje hewal zyrkwinske a nabožne praschenja, pschede wšchēm nētkle w tajkim čašu, a budže tamne žadanja wēščže tež sastupowacz. —

Wěra a zyrkej nasche hlowne wōlbne hešlo, potom halle te druhe, tež to narodne! Eserbjszy wōlbni kandidatojo steja nētkle jenož na nēmisko-nazionalnej liščzinje a na liščzinje kschesczaniskeje ludoweje strony, ale — Bohužel! — na žanej na tajkim mēstnje, so šu wuhlady, so šo wuwšwola. Čštož bē w starym monarchiskim stacze mōžno, so njenujzy my Eserbja w šejnje sastupieni bēchmy, šamo psches dweju Eserbow, katholickeho a ewangeliskeho, to njebudže mōžno w demokratiskim a sozjalistiskim stacze, w tym stacze, kotrychž čže stai runych prawow bycz. Na liščzinje kschesczaniskeje ludoweje strony (zentrum) steji na 3. mēstnje prēm Eserb, a to ewangeliski, kn. Krōna-Bufeczanški. Njesrosymimy, čžehodla njemōže kschesczaniska ludowa strona te 2. mēstno Eserbam pschewostajicz, mēsto jenemu Polakej, hdyž šo na Eserbow šobu sepjera, a čžehodla njemōže na tute 2. mēstno tōn ewangeliski Eserb stupicz, hdyž je na tym, so ewangeliszy Eserbja s kschesczaniskej ludowej stronu džeja, sa čžož tež nasch narodowz k. Bart wustupuje. Wyču drje potom ewangeliszy Eserbja škerje dobyczy byli, šo druhich stronow šdalowacz a sa kschesczanisku ludowu stronu hšokowacz, a jenož potom, by-li šo to wobščernje stalo, by šnadž nētkle mōžno bylo, tež Eserba wuwšwolicz — njech tež šedy. Wjes pomozzy ewangeliskich Eserbow na kschesczaniska ludowa strona jenož jeneho mēstna woczakowacz; na tutym steji k. redaktor Šeplein-Draždžanski. Do narodneje politiki šluscha, so je šo kschesczaniska ludowa strona na to šwjajala, žadanja Eserbow w šejnje a psched wyschnoscžu sastupowacz a dyrbi potom po wōlbach bōrsh jena šhromodžisna bycz, w kotrejž Eserbja šhromadnje wuwšwolenemu sastupjerzej kschesczaniskeje ludoweje strony drōbnischo tute pschecža rosloža. Šacž do žyła a kał daloko nēmisko-nazionalna strona tute narodne šerbste žadanja šebi pschikwoji a sastupuje, njeiwēmy; so pał šu šo jeje kužiszy wjednizy prōzowali, Eserba na jene mēstno stajicz, na kotrymž by wuwšwoleny byl, to iwēmy, kaž tež, so je tute prōzowanje podarmo bylo. Š teho drje wuwšadža, so šo runje nēmisko-nazionalni sa šerbste narodne wēžy a pschecža tał kaž šebi to žadacz dyrbimy, njedobudža.

My nochzemy tu politiku wjescz, šhiba pschedy wšchēm kschesczanisku, a po tym tež narodni. To pał wuprajimy dorasuje, so je šwjata pschikšuschnoscž kōždeho a kōždeje, kiž hiščže wutrobu a myšl sa zyrkej a nabožinu maju, so woni wšchitzy 14. novembra k wōlbje du a wuwšwola wērnych kschesczaniskich sastupjerjow! Čštož s ewangeliskich Eserbow s tutym šerbstu narodni politiku šjednoczi, šo pschisamknje dalschemu wōlbnemu hešlu, wot k. Warta a wot Eserbskich Nowinow sastupowanemu, a woli kschesczanisku ludowu stronu, na kotrejž 3. mēstnje ewangeliski Eserb steji. —

S bliffa a s dalofa.

Bratrowsta gmejna njedyrbi njenaspomnjena wostacz, hdyž šo wo kschesczaniskej woporniwoscži a darniwoscži rēczi a pišče, kaž n. psch. njedawno wo starolutherstej zyrkwi. Šerrnhutsta gmejna kičzi nēhdže na 8000 duschow jenož. Tute rosčžela šo na 24 wošadow. Šacž runje tał mała, ma wona tola wšchudžom dobre zyrkwinske a wošadne šarjadowanje, nimo teho pał hiščže 19 škulow a 16 muštawow s pensionatami s 230 wučerškimi mozami a 14 pensionatow sa konfirmowane holzy. Šej šluscha pädagogium a dom diafonisow w Nissej kaž theologiski seminar a wučerški seminar w Gnadenfeldze. Wšchē jeje wošady škutkuja žiwje šobu sa šastaranje šhudych a šhorych, mišsionstwo do žyła. Wožebje pał ma šo wuwšehnycz, so ma tuta mała bratrowsta gmejna mišsionarow; na wšchē 400 mišsionarow — nētkle 402 — a nimo teho muobich šekarjow, pschekupzow a rjenješnikow džeła na jeje mišsioniskich polach. Šo šebi tole jene hižo hōbrskich pjenježnych šredkow žada, drje wēšč. A tola šu nimo wošadnych nakožlow wopory, kotrejž jenotliw s wošady nimo teho sa mišsionstwo wopruja, jara wulke, wjele wjetšče, hacž hdyž druhdže; na hlowu a na šeto šo tute na 3 hr. woblicža, mjes tym so šo w druhich kschesczaniskich zyrkwjach na hlowu a na šeto jenož nēkotre džežacžnowarje nawdaja, a hdyž nēhdže jena wošada nascheje sakseje zyrkwoje na hlowu a na šeto 1 hriwnu abo mało wjazzy nawda, placzi wona sa najwoporniwisču wošadu. W poslednim šecze bēchu to na pschikšab 1,30 hr. na hlowu — a zyrkwine kollekty sa mišsionstwo hiščže wyschše teho. Tał widžimy nētkle, hdyž šo šobu sa nowošarjadowanje nascheje zyrkwoje štoracz mamy, na Šerrnhutstej gmejnje, so šo to hodži bjes štata a jeho pomozow a so je we jenej tajkej zyrkwi žiwishe kschesczaniske žiwjenje, hacž je to s wjetšcha w zyrkwjach se statom šwjajantych. —

Wistoranje: T. w B. ja XXV.

R rošpomianju.

„Mašcha wēž je, Bohu budž džak, dobra a prawa, tola Bohužel, my šmy nježakowni a šli, so budže dyrbjecž Wōh pobožnych se šlymi wštitrowacz (domachphtacz) a šhostacz.“

„Šabluka dyrbi pschczo pschi prucže bycz!“

„Močžu mojim hōlzam žadny pucz a žadny šchtand nanušowacz; mēnju, so je doscz čžinjene, hdyž Wōha pošluchaja a lubuja; to druhe njeje moja wēž!“

„Ša dyrbju a dyrbju dženka wješely bycz, pschetož šym šle nowinki klyšchat; pschecžimo temu ničžo šepje njepomha, dhyžli jedyn mōžny Wōtče-nasch a dobra nadžija; to hnewa teho melancholiskeho čžerta, so čžesch to tež hiščže wješely bycz!“

W Smyrna popadžeču w šecze 1839 šjōch grichow, kiž bēchu wulke paduššstwo škuczili. Wližšchu pōndželu po tym bēču čži šjō na šjōch wšchelakich blakach mēsta Smyrna wōšbješeni widžecz. Wawjedjenje tuteho šagudženja by šo hižom prjedy wuwjedlo, njebyču-li kschesczaniskeje njedžele šedžbu mēcz dyrbjeli.

Samolittij redaktor šarał Wyrgaež w Rošacžkach.

Čžiččž Šmolerjež knibicžiččjetnje a knibatnje, šap. družstwo s wobnij. rukowanjom w Wubyschinsje.